

**ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY
OBCE TERCHOVÁ K NÁVRHU PROGRAMOVÉHO
ROZPOČTU OBCE TERCHOVÁ NA ROKY 2021 – 2023**

Terchová, 8. 12. 2020

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY OBCE TERCHOVÁ K NÁVRHU PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU OBCE TERCHOVÁ NA ROKY 2021 – 2023

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce Terchová na rok 2021 (ďalej len „stanovisko“).

A. Základná charakteristika návrhu rozpočtu

Pri spracovaní stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu programového rozpočtu obce Terchová (ďalej len „návrh rozpočtu“) na roky 2021 – 2023, ktorý bol spracovaný v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov („ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). V návrhu rozpočtu sú uvedené údaje o skutočnom plnení rozpočtu obce za predchádzajúce dva roky, schválený rozpočet bežného rozpočtového roka, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a rozpočet na 3 nasledujúce roky v súlade s čl. 9 ods. 1 o zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

Takto predložený rozpočet obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k rozpočtu štátu, k právnickým a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj z uzatvorených zmlúv.

Návrh rozpočtu je zostavený ako programový, t. j. zdôrazňujúci vzťah medzi rozpočtovanými výdavkami a očakávanými výstupmi a výsledkami realizovaných rozpočtových programov a podprogramov. V návrhu je rozpočtovaných 14 programov, ktoré obsahujú podprogramy slúžiace k plneniu zámeru jednotlivých programov na roky 2021 – 2023. Pri zostavovaní návrhu rozpočtu na roky 2021 - 2023 obecný úrad vychádzal z:

- aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2021 – 2023 a očakávaných dopadov z legislatívnych zmien,
- vývoja príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t. j. zo skutočného plnenia rozpočtu k 31.12.2019, z monitoringu vývoja rozpočtu v roku 2020 a očakávaného plnenia k 31.12.2020,
- zohľadnení požiadaviek predložených z obecného úradu, rozpočtovej a príspevkovej organizácie obce.

Konštatujem, že predložený návrh rozpočtu sa vnútorne člení v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy na:

- bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet),
- kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet),
- finančné operácie.

Návrh rozpočtu v oblasti príjmov ako aj v oblasti výdavkov je rozpísaný podľa príslušnej ekonomickej klasifikácie. Vo výdavkovej časti je rozpočet členený na jednotlivé programy, podprogramy a prvky. Príjmová časť návrhu rozpočtu je spracovaná na základe kvalifikovaného odhadu v členení podľa rozpočtovej klasifikácie.

Vzhľadom k tomu, že návrh programového rozpočtu na rok 2021 podlieha schvaľovaciemu procesu v obecnom zastupiteľstve a návrh rozpočtu na roky 2022– 2023 je informatívny a nie je záväzný, v ďalších častiach sa odborné stanovisko bude týkať návrhu rozpočtu obce na rok 2020.

B. Členenie rozpočtu

Návrh predkladaného rozpočtu na rok 2021 je zostavený ako vyrovnaný, pričom:

- celkové príjmy obce sú rozpočtované vo výške 4 235 585,00 €.
- celkové výdavky obce sú rozpočtované vo výške 4 235 585,00 €.

Vývoj celkových príjmov a výdavkov za roky 2018, 2019, schválený rozpočet na rok 2020, očakávaná skutočnosť roku 2020 a návrh rozpočtu na rok 2021 je nasledovný:

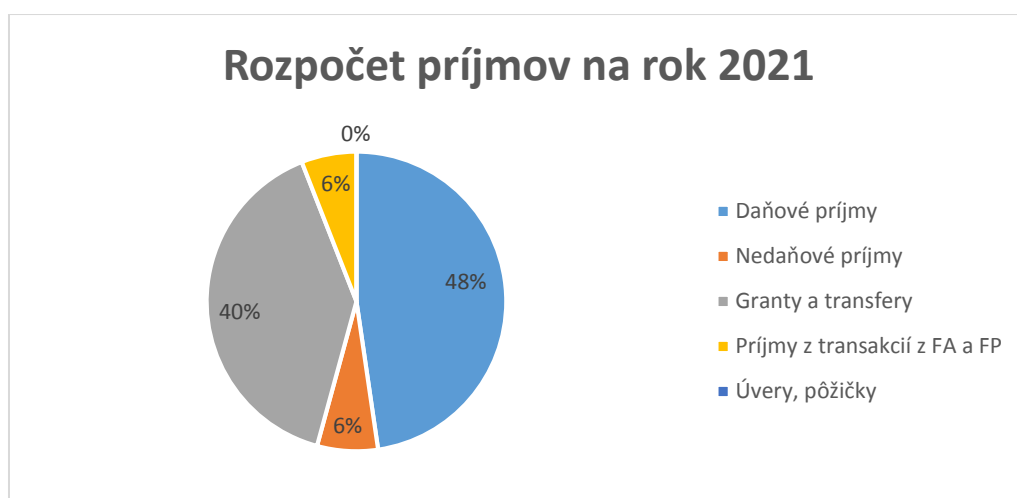
	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Rozpočet schválený na rok 2020	Očakávaná skutočnosť 2020	Návrh rozpočtu 2021	Návrh rozpočtu 2022	Návrh rozpočtu 2023
Príjmy obec	3 709 330,20	4 515 726,00	5 046 770,00	3 989 583,00	4 201 585,00	3 451 019,00	3 593 950,00
Príjmy RO	137 549,00	189 592,00	34 000,00	127 904,00	34 000,00	34 000,00	34 000,00
Príjmy celkom	3 846 879,20	4 705 318,00	5 080 770,00	4 117 487,00	4 235 585,00	3 485 019,00	3 627 950,00
Výdavky obec	2 420 471,00	3 103 535,00	3 754 545,00	2 538 284,00	2 891 503,00	1 861 490,00	1 904 240,00
Výdavky RO	1 283 786,00	1 478 574,00	1 326 225,00	1 579 203,00	1 344 082,00	1 373 225,00	1 425 225,00
Výdavky celkom	3 704 257,00	4 582 109,00	5 080 770,00	4 117 487,00	4 235 585,00	3 234 715,00	3 329 465,00
Hospodárenie	142 622,20	123 209,00	0,00	0,00	0,00	250 304,00	298 485,00

Z prehľadu celkového rozpočtu je zrejmé, že návrh rozpočtu je vo výdavkovej časti na rok 2021 nižší oproti schválenému rozpočtu na rok 2020 o sumu 845 185,00 €, je však vyšší ako očakávaná skutočnosť na rok 2020, rozdiel činí 118 098,00 €. V návrhu rozpočtu na rok 2021 sú príjmy rozpočtované v celkovej výške 4 235 585,00 €.

Prehľad celkových rozpočtovaných príjmov (bez RO) podľa hlavných kategórií je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Hlavná kategória	Názov	Suma v €	Podiel v %
100	Daňové príjmy	2 003 589	47,69
200	Nedaňové príjmy	275 550	6,56
300	Granty a transfery	1 672 446	39,81
400	Príjmy z transakcií z FA a FP	250 000	5,95
500	Úvery, pôžičky	0	0,00
Návrh rozpočtu príjmov na rok 2021		4 201 585	100,00

Percentuálny podiel príjmov je uvedený v nasledujúcom grafe:

**zaokrúhlenie na celé %*

Z uvedených údajov je zrejmé, že najvyššie príjmy obce predstavujú daňové príjmy (47,69 %) a následne príjmy v kategórií 300 - Tuzemské granty a transfery (39,81 %). Pri určovaní predpokladaných príjmov na kategórií 100 – Daňové príjmy obec vychádzala zo schváleného rozpočtu VS. Rozpočtované príjmy rozpočtovej organizácie predstavujú 34 000,00 €.

V návrhu rozpočtu obce na rok 2021 sú výdavky rozpočtované v celkovej výške 2 891 503,00 bez rozpočtovej organizácie. Výdavky rozpočtovej organizácie predstavujú 1 344 082 €.

Celkové výdavky sú rozpočtované vo výške 4 235 585,00 €.

Prehľad celkových rozpočtovaných výdavkov /bez finančných operácií vo výške 188 000,00 €/ podľa programov je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Program	Názov programu	Suma v €	Podiel v %
1	Plánovanie, manažment a kontrola	58 400	1,44
2	Propagácia a marketing	39 000	0,96
3	Interné služby	91 600	2,26
4	Služby občanom	269 167	6,65
5	Bezpečnosť	25 500	0,63

6	Odpadové hospodárstvo	138 000	3,41
7	Komunikácie	66 100	1,63
8	Vzdelávanie	1 642 896	40,59
9	Šport a rekreácia	38 800	0,96
10	Kultúra	91 200	2,25
11	Prostredie pre život	166 500	4,11
12	Bývanie a občianska vybavenosť	798 837	19,74
13	Sociálne služby	38 085	0,94
14	Administratíva	583 500	14,42
Návrh rozpočtu výdavkov v programovej štruktúre na rok 2020		4 047 585	100

C. Bežný rozpočet

C.1 Bežné príjmy

Hlavná kategória	Názov	Suma v €	Podiel v %
100	Daňové príjmy	2 003 589	62,83
200	Nedaňové príjmy	275 050	8,62
300	Granty a transfery	910 366	28,55
Návrh rozpočtu príjmov na rok 2021		3 189 005	100,00

V návrhu rozpočtu sú bežné príjmy rozpočtované v celkovej výške 3 189 005,00 € z toho:

- **daňové príjmy** v predpokladanej výške 2 003 589,00 € čo je 62,33 % z celkových bežných príjmov.

Odhad v návrhu rozpočtu je konzervatívny, určený správne na základe schváleného rozpočtu VS.

V roku 2021 sa očakáva výber dane z príjmu fyzických osôb mierne vyšší ako očakávaná skutočnosť roku 2020, kedy sa výnos tejto dane značne znížil. Je to spôsobené výpadkom príjmov do štátneho rozpočtu ako dôsledok poklesu ekonomiky z dôvodu pandémie vírusu COVID 19.

Najvyšší objem z daňových príjmov predstavuje každoročne výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve, ktorý je rozpočtovaný v podpoložke 111003 Daň z príjmu fyzických osôb vo výške 1 636 269,00 €. Táto daň je príjmom obcí v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a rozdeľovaná podľa kritérií určených Nariadením vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve.

Dane z majetku sú navrhnuté v predpokladanej výške 162 820,00 €.

Dane za tovary a služby sú rozpočtované vo výške **204 500,00 €**, čo predstavuje mierny nárast oproti predchádzajúcemu roku.

- **nedaňové príjmy** sú v predpokladanej výške 275 050,00 €, čo je 8,62 % z celkových bežných príjmov obce. Tieto príjmy predstavujú príjmy z podnikania a vlastníctva majetku, najmä za prenájmy majetku vo výške 207 900,00 €, administratívne poplatky a iné administratívne poplatky a platby vo výške 66 390,00 €, úroky a iné nedaňové príjmy vo výške 760,00 €.

Návrh rozpočtu bežných príjmov nedaňových je na rok 2020 zostavený v rovnakej výške ako očakávaná skutočnosť v roku 2020.

- **granty a transfery** v predpokladanej výške 910 366,00 €, čo je 28,55% z celkových bežných príjmov.

C.2 Bežné výdavky

Rozpočet celkových bežných výdavkov obce na rok 2021 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Program	Názov programu	Suma v €	Podiel v %
1	Plánovanie, manažment a kontrola	38 400	1,28
2	Propagácia a marketing	39 000	1,30
3	Interné služby	91 600	3,06
4	Služby občanom	39 167	1,31
5	Bezpečnosť	25 500	0,85
6	Odpadové hospodárstvo	138 000	4,61
7	Komunikácie	66 100	2,21
8	Vzdelávanie	1 535 844	51,27
9	Šport a rekreácia	38 800	1,30
10	Kultúra	91 200	3,04
11	Prostredie pre život	166 500	5,56
12	Bývanie a občianska vybavenosť	103 700	3,46
13	Sociálne služby	38 085	1,27
14	Administratíva	583 500	19,48
Návrh rozpočtu výdavkov v programovej štruktúre na rok 2020		2 995 396	100

Návrh rozpočtu bežných výdavkov na rok 2021 je v porovnaní s očakávanou skutočnosťou roku 2020 nižší o 395 170,00 €.

D. Kapitálový rozpočet

D.1 Kapitálové príjmy

Kapitálové príjmy sú na rok 2021 rozpočtované vo výške 762 580,00 €.

Kapitálové príjmy sa skladajú:

- z príjmov z tuzemských transferov spolu vo výške 762 080,00 €, z toho 660 381,00 € predstavuje transfer na projekt CIZS (centrum integrovaného zdravotného strediska) a 101 699, 00 € predstavuje transfer zo štátneho rozpočtu na projekt obnovy učební.
- z príjmu z predaja pozemkov vo výške 500,00 €.

D.2 Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky sú na rok 2021 rozpočtované vo výške 1 052 189,00 €.

Návrh rozpočtovaných kapitálových výdavkov (hlavná kategória 700) podľa programov je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

Program	Názov programu	Suma v €	Podiel v %
1	Plánovanie, manažment a kontrola	20 000	1,90
2	Propagácia a marketing	0	0,00
3	Interné služby	0	0,00
4	Služby občanom	230 000	21,86
5	Bezpečnosť	0	0,00
6	Odpadové hospodárstvo	0	0,00
7	Komunikácie	0	0,00
8	Vzdelávanie	107 052	10,17
9	Šport a rekreácia	0	0,00
10	Kultúra	0	0,00
11	Prostredie pre život	0	0,00
12	Bývanie a občianska vybavenosť	695 137	66,07
13	Sociálne služby	0	0,00
14.	Administratíva	0	0,00
Návrh rozpočtu výdavkov v programovej štruktúre na rok 2020		1 052 189	100

Kapitálové výdavky sú v návrhu rozpočtu na rok 2021 podľa podprogramov rozpočtované nasledovne:

Podprogram 1. 4 Plánovanie obce: 20 000,00 € na územný plán.

Podprogram 4. 5 Cintorínske, pohrebné a náboženské služby: spolu 230 000 €, z toho dom smútku centrálny cintorín 170 000, 00 € a 60 000,00 € na nový cintorín.

Podprogram 8. 2 Základné školy: 107 052,00 € na projekt obnovy učební, z toho 101 699,00 € zo štátneho rozpočtu a 5 353,00 € vlastné zdroje.

Podprogram 12. 1 Obecné byty: 695 137,00 € na vybudovanie zdravotného strediska.

E. Finančné operácie

E.1 Finančné operácie – príjmové

Na rok 2021 sú príjmové finančné operácie rozpočtované vo výške 250 000,00 €.

Finančné operácie predstavujú:

- finančné prostriedky z rezervného fondu obce vo výške 220 000,00 €,
- prostriedky z fondu opráv na opravu balkónov vo výške 30 000,00 €.

E.2 Finančné operácie - výdavkové

Na rok 2021 sú finančné operácie vo výdavkovej časti rozpočtované vo výške 188 000,00 €.

Sú to výdavky na splácanie istiny z komerčného úveru a zo ŠFRB. Výdavky na splácanie komerčného úveru sú rozpočtované vo výške 97 000,00 € a splátky úverov zo ŠFRB vo výške 91 000,00 €.

F. Návrh rozpočtu na rok 2021

Súhrnný návrh rozpočtu obce na rok 2021 v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie je nasledovný:

Návrh rozpočtu obce na rok 2021		
Bežný rozpočet	Príjmy	3 223 005,00
	Výdavky	2 995 396,00
	Prebytok	227 609,00
Kapitálový rozpočet	Príjmy	762 580,00
	Výdavky	1 052 189,00
	Schodok	-289 609,00
Finančné operácie	Príjmy	250 000,00
	Výdavky	188 000,00
	Prebytok	62 000,00
Celkom	Príjmy	4 235 585,00
	Výdavky	4 235 585,00
	Rozdiel	0,00

Konštatujem, že schodok kapitálového rozpočtu je vykrytý prebytkom bežného rozpočtu a rozpočtom finančných operácií. Celkový rozpočet obce je navrhnutý ako vyrovnaný.

G. Posúdenie súladu návrhu rozpočtu na rok 2021 s príslušnou legislatívou

Návrh Programového rozpočtu obce na rok 2021 je spracovaný v súlade so:

- zákonom NR SR č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

- zákonom NR SR č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov,
- ústavným zákonom č. 493/2011 o rozpočtovej zodpovednosti,
- zákonom NR SR č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- nariadením vlády Slovenskej republiky č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy,
- zákonom NR SR č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zákonom NR SR č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov,
- zákonom NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12.2004 v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie,
- vyhláškou Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (funkčná klasifikácia).

H. Záverečné zhodnotenie

Návrh programového rozpočtu obce Terchová na roky 2021 – 2023 bol zverejnený na úradnej tabuli obce a na webovom sídle obce v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Konštatujem, že predložený návrh rozpočtu obce Terchová na rok 2021 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a

odporúčam obecnému zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu schváliť.

Ing. Lenka Tomaníčková, PhD.
hlavná kontrolórka obce Terchová, v. r.